

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.

Inserati: do 9 petič vrst 1 D, od 10—15 petič vrst 1 D 50 p, večji inserati petič vrst 2 D; notice, poslane, izjave, reklame, predložitelj petič vrst 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p. Popust le pri naročitih od 11 objav naprej. — Inseratni davek posebej.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravišče „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knaflcova ulica št. 5, pritičeno. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje

Telefon št. 34.

Dopolne sprejema le podpisane in zaščitene frankovane.

Rekopisov se ne vrača.

Posamezne številke:

v Jugoslaviji navadno dni 75 par, nedelje 1 D

v inozemstvu navadno dni 1 D, nedelje 1-25 D

Poštnina plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

V Jugoslaviji:

celoletno naprej plačan . . . D 120—

polletno 60—

3 mesečno 30—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

1 10—

celoletno D 210—

polletno 108—

3 mesečno 54—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

1 18—

Dr. Vladimir Ravnihar:

Po zagrebškem kongresu.

Ves teden že glodajo ob njem. Ta »brezpomembna« prireditel! Da pri tem izvestno časopisje ne more iti mimo brez sumničarjenja in namigavanja, brez podkanih in brez groženj, nas ne sme presenečati. To je njihova druga natura. Na to smo bili pri njih pripravljeni, še preden smo šli v Zagreb. Bog ne daj, da bi smel kdo imeti svojo lastno glavo in svojo lastno misel. Lop po njem, čim je proti njegovemu konceptu. In to pravijo, da je — demokracija.

Malodane od prevrata sem je najokoližejša točka naše notranje politike takozvano hrvatsko vprašanje. To vprašanje obstoji in čisto gotovo ga ne spravimo s sveta s tem, da je kratkoma zanikamo. V politiki ni ena izmed najbolj vloga ptiča enja. Reči, da sporazuma s Hrvati nočem, ker ne pripoznam Hrvatov kot posebne državnopravne skupine, je dogma, ki se vanjo lahko slepo veruje, ki pa ne razodeva realne politike. Celo ne v državi, ki so jo sami krstili za kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Prav vsled tega nerazumevanja so se nasprotstva tako zelo poostila. Na obeh skrajnih koncih sta se započela dva ekstrema, ki od njih ne vidimo prehoda drug k drugemu. Na eni strani nespravljivo stališče, da se s Hrvati ne pogajamo, ampak jih samo uklonimo; na drugi strani se je prvotno nagnjenje k spravi in k kompromisu oddaljilo tja do bloka krog Radičeve republike. Na sredi med obema sovražnima poloma je — država. Ta trpi tem hujše, čim dalje časa traja to nesnosno stanje. Kdo bi tajil, da njega posledice ne čuti naša vnanja politika. Pri tem nimam v mislih samo onega nedopustnega in neodpustnega navezovanja hrvatskega bloka z inozemstvom; že samo dejstvo dolgotrajnih neurejenih notranjih razmer tako velikega obsega daje dvomiti o možnosti konsolidovanja v naši državi.

Ni drugega izhoda nego pošten — sporazum. Vedno pogostejši so ti glasovi. »Slov. Narod« se je že opotovo ozlašal v tem smislu. Ta misel je bila povod sestanku politikov v Ljubljani in glavni namen — zagreb-

škemu kongresu. Torej najboljši namen, namen iskrenega patriotizma. Vsakdo je moral pozdravljati, da so se našli pošteni posredovalci za izravnavanje spora. Je tudi skrajni čas. Dospeli smo na mrtvo točko. Oba ekstrema si stojita nasproti v sovražnem razpoloženju. Jaz lahko čakam, pravi eden. Bomo videli, kdo dalje časa vzdrži, pravi drugi. Zasedljena ne vidita, da je tu še tretji, ki ne more vzdržati in ne more čakati do izčrpanja — država.

Kongres je dal inicijativo za pogajanja, za sporazum. Doselej ni bilo še akcije v to svrhu na tako široki podlagi. Vodilne stranke ne niso započele, ker so se bile predalec angažirale in ker bi po njih mnenju zaigrale svoj prestiž, ako bi prve nuditile roko v spravo. Kongres je pozval javne delavce vseh naprednih strank, kakor tudi one, ki niso »opredeljeni«. Odziv je bil sijajen po kakovosti in po številu. Javni delavci niso samo politiki v ožjem pomenu te besede, marveč delavci na kulturnem, gospodarskem, socialnem polju javnega našega življenja. Ako osnujem in vodim v kakem gorskem selu pevsko društvo, telovadno društvo ali javno knjižnico, tedaj je to na koncu koncev politično delo večje koristi in važnosti, kakor če pošlje politična stranka tja po enkrat na leto svojega govornika. To je res pozitivno podrobno delo, ki zahteva mnogo samozatajevanja, truda in vztrajnosti. Toliko, da smo si na jasnem o razliki med delom in delom.

Napačna je torej trditev, da je bilo delo kongresa naperjeno proti katerikoli stranki. Nasprotno, namen kongresa je, pridobiti obstoječe stranke za izvršitev v resoluciji izraženih načel in misli, neopredeljenice pa ujediniti na njenem temelju. Kdo more tajiti, da je program demokratske stranke lep in vsestranski zadovoljiv. Silajne so resolucije, sprejete na raznih stranknih zborih. Toda, in na to pride: programi se ne izvršujejo, resolucije ostajajo na papirju. Slučajni krmlarji stranke, kongres jih imenuje »vladodržce«, vodijo ladjo po svojem lastnem kurzu, pa se ne menijo ne za program,

ne za resolucije, ne za voljo strankinih pristašev sic volo, sic jubeo. Čisto demokracično. Pa njihove metode. Teror, denar, podeljevanje služb nekvalificiranim privržencem, usluge na račun državne blaginje so najslabši komponent

takem, da je sedež v Celju le začasni izhod, vprašanje pa je, v koliko je za izhod dejansko upravičen.

Da bo imela Slovenija svoje upravno sodišče, o tem ni dvomiti, da bi imela dvoje apelacijskih sodišč in s tem vzporedno dvoje upravnih sodišč, tega pa si pač ne more misliti niti največji optimist.

Ko se je po prevratu ustanovilo višje deželno sodišče, je poslovalo dalj časa celo kot tretja in zadnja inštanca. Delovanje tega sodišča pa je po splošni sodbi tako vzorno, da bi danes vsak razumen človek odločno odklonil vsako zahtevo po drugi taki inštanca za Slovenijo, ker bi to pomenilo popolnoma nepotrebno pomnožitev uradništva, veliko finančno breme in brezmiselno raztrganje živitnega aparata. Na to se bo brezdvomno morala ozirati tudi bodoča reorganizacija sodišč. Isti razlogi pa govore tudi z vso odločnostjo samo za eno upravno sodišče za Slovenijo.

Da se to začasno nastani v Celju, za to govori edini pozitivni fakt: geografska lega v sredini Slovenije. Toda to odločno ne more priti v poštev. Lega Ljubljane je vendar taka, da se da doseči v par urah vožnje tudi iz obmejnih krajev; slaba zveza s Prekmurjem bo z zgradbo železnice Ljutomer-Ormož popolnoma odpravljena. Poleg tega navzočnost strank pri narokih pred upravnim sodiščem ne bo daleko v toliko meri potrebna, kot pri višjem deželnem sodišču, ki je tudi nastanjeno v Ljubljani, ne da bi se radi oddaljenosti tega sodišča bile slišale kake pritožbe. Poleg tega bo šlo v prvi vrsti pred upravnim sodiščem za pravna razmotrivanja in je domnevati, da bi ta posej povečini pripadel poklicnim zastopnikom.

Upravno sodstvo je kvintesenca sodstva sploh: tu sedi državna uprava, država sama na zatočni klopi. Povsem je jasno, da mora tako sodstvo biti na vrhuncu splošne, svetovne izobrazbe ter judikature; tako sodstvo bi rezalo kruh med zasebnikom ter državo, ki mu kratki pravice, proti čemur je danes brez vsake moči. Šele tako sodstvo bo upravičevalo državo, imenovati se pravno državo v smislu moderne zapadne kulture. Toda učenost ne pade iz nebes in dvomimo, da ima Celje za višino take judikature primerne knjižnice.

Ustanovitve tako za kvaliteto sodstva odločujoče biblioteke bi stala danes ogromne vsote denarja; bila pa bi tudi popolnoma nepotrebna, ker imamo že najmodernejšo juridično biblioteko v »Centralni knjižnici« v Ljubljani.

Kdor iz prakse ve, kaj pomenja za modernega jurista biblioteka ter neposredni strokovni stik, ne bo niti za trenutek dvomil, da je pravi sedež upravnega sodišča mogoč le ob moderni knjižnici. In končno: pravo in uprava so nekaj genetičnega, biološkega, upravni sodnik bo moral stati v živem neposrednem stiku ne le z judikaturno rednih sodišč, temveč v prvi vrsti z razvojem uprave same, z eno besedo: tako sodišče spada v duševno središče Slovenije, na sedež vseučilišča, višjega deželnega sodišča in vrhovne uprave za Slovenijo. In ne pomaga nič: Ljubljana je in bo kulturno središče Slovenije in bo kot taka tudi ostala. Čepiti tako važno mladiko javnega življenja na provincijalno mesto, tega si naša mlada kultura ne sme dovoljevati. Gre za novo institucijo, ki bo le ob intelektualni naslonjenosti na kulturno središče mogla zadovoljivo uspevati.

Do enakega zaključka moramo priti, ako si predočimo praktično stran v delovanju upravnega sodišča. Sodišče bo reševalo interne in zunanje zadeve po opravljenih narokih. Kakšnega sprejemanja dokazov in dolgotrajnih razprav ne bo. S tem se že dotikamo zelo važnega razloga za našo trditev, da spada to sodišče v Ljubljano — finančne strani. Ob taki ureditvi sodišča je najenostavnejše, da se prakticira tako kakor pri višjih deželnih sodiščih, da posamni poročevalci izdelujejo svoja poročila doma ter se jim za to dá primerna odškodnina za eno delovno sobo. Rabilo bi se torej kvečjemu eno razpravno dvorano, eno pisarno ter sobo za predsednika sodišča. To bi se menda dalo tudi v justični palači spraviti pod streho. S tem bi se državo rešilo velikega finančnega bremena. Kakor se čuje, se namerava upravno sodišče namestiti v Celju v starem gimnazijskem poslopju, katero že zdavna ni bilo več uporabno niti za šolo. Nakup ali zakup tega objekta od strani države bi za začasno nastanitev pomenil brezdvomno nepotreben in neproduktiven izdatek.

Tudi če kdo še pri današnjem političnem razvoju zastopa mnenje, da ostane pri sedanjih razdelitvah v teritorialne oblasti, mora ipak uvideti, da govorci vsi stvarni razlogi za to, da se nastani upravno sodišče v Ljubljani.

Ne glede na vprašanje, ali se bodo take oblasti aktivirale ali se uveljavile v tem oziru nova formula, je vsa javnost danes globoko prepričana, da je upravno sodišče nujno potrebno in da je je treba čim najpreje oživotvoriti. Zato ne sme imeti vprašanje razdelitve države na oblasti nobene ingerence za kreiranje upravnega sodišča.

Po čl. 6, odst. II. zakona o državnem svetu in upravnih sodiščih lahko minister pravde po zaslišanju ministrskega sveta določi za sedež upravnega sodišča tudi drug kraj v krogu pristojnosti apelacijskega sodišča. Tak kraj je pri nas sedaj Celje.

Zadostuje torej, če ministrski svet svoj prvotni sklep preklicuje ter odredi sedež upravnega sodišča v Ljubljani, s čemer bi se le izpolnil principijelni namen zakona, da ima biti sedež sodišča na sedežu apelacijskega sodišča.

Je že nesposoben — pa še ni sposoben.

Te dni so časopisi poročali, da je izpremenil najbolj zagriženi boljševik v Rusiji svoje naziranje glede ruske, oziroma svetovne revolucije sploh. Kautsky, ki pri vseh svojih temeljnih naučnih razpravah o socializmu ni pozabil, da gre življenje svojo pot, da se to, kar se včasih zelo lepo sliši v teoriji, ne da uporabiti vsaj v današnjem življenju, ki je trdil, da mase še niso zrele, da uredi socialno življenje na novih principih, je dobil novega pristaša svojega naziranja — Trockega. Trockij je izjavil, da je kapitalizem v Evropi v zadnjih letih dokazal svojo nesposobnost držati krmilo napredka evropskih narodov v svojih rokah, z druge strani pa je dokazal proletarijat, da še ni dozorel težki nalogi, prevzeti od kapitalizma njegovo nasledstvo. Dolga in krvava je bila pot, ki je vodila do tega spoznanja, potoki krvi in stotisoči človeških življenj leži na tej poti. Ta izjava enega od glavnih voditeljev komunistične stranke v Rusiji, najodločnejšega in najbolj doslednega nasprotnika vsakega kompromisa bodisi s katerokoli drugo stranko ali politično skupino, človeka, ki mu je bila diktatura enega dela naroda — proletarijata, alfa in omega, ima za razvoj dogodkov v Rusiji velik pomen.

Komunistična stranka, militarizirana v najširšem pomenu besede, izgublja s tem vero v uspeh započete dela, izgublja najbolj energičnega voditelja, kajti v trenutku, ko je padla ta izjava, Trockij izgublja moralno podlago nadaljnjega delovanja, postaja strateg, ki je izgubil vero v zmago svoje armade. Če so ljudje, ki jim je stranka slepo zaupala in šla za njimi v ogenj, izgubili vero v končni uspeh revolucije, ni dvoma, da pridejo tudi mase do spoznanja, da so na krivem potu. Staro telo — ruski absolutizem — ni več sposobno za življenje, mlado — široki sloji naroda — pa še ni sposobno, da uredi socialno življenje. To je znamenje epohe, v kateri živimo, pravi Trockij. Prvi je že nesposoben, drugi še ni sposoben — logičen sklep iz teh dveh premis je, da mora od nekdaj stopiti na areno političnega življenja tretji, ki je sposoben, ker življenje je realno, vpoštevamo samo to, kar je, ne računamo pa s tem, kaj šele pride. Vprašanje je zdaj, kdo naj bo ta tretji, ki je poklican, da prevzame žalostno nasledstvo ruskega absolutizma in boljševizma in postavi Rusijo zopet na noge.

Ni dvoma, da je v času absolutizma vladala velika nezadovoljnost med zdravimi elementi ruskega naroda ne glede na politično prepričanje in položaj o socialnem življenju. Tudi ni dvoma, da pretežna večina ruskega naroda ni zadovoljna z današnjim sovjetskimi režimom, ki je že davno izgubil pod seboj realna tla in se oprla samo še na bajonete. Modus vivendi ljudi, ki so vezani na gotovo ozemlje in imajo skupni jezik, zahteva, da uredi skupno življenje tako, da bodo lahko živeli vsi.

Za saniranje današnjih razmer v Rusiji je neobhodno potrebno skupno, složno delo vseh, ki jih še niso zastrupili razni ekstremi desne in leve politične smeri. Kompromis posamičnih strank in političnih skupin, v kolikor to zahteva golo življenje, ki ga ne zadovoljuje nobena gesla in politični eksperimenti. Do tega spoznavanja polagoma prihajajo celo boljševiki, ki so prej tako trdjo-

vatno odbijali vsako misel o skupnem delu. Le tedaj, ko bo ruski narod spoznal, da je vsak svoje sreče kovač, ko ne bo več čakal, da mu drugi uredi življenje, ko bo razdeljen na posamezne politične skupine, ki ne odbijajo pravice do življenja druga drugi, sam povzdignil svoj glas in povedal, kakšna naj bo forma države v kateri živi, ko bo dobila veljavo volja vseh, bo stopila na areno političnega življenja tretja sila, ki je sposobna, da reši Rusijo iz današnjega obupnega položaja.

Politične vesti.

— Naši Madžari. Iz Sente poročajo, da je bil tam v nedeljo shod madžarskih racionalistov, ki se ga je udeležilo do 300 oseb. Govorniki so izražali zelo lojalno stališče proti državi, vendar pa so zahtevali, da se dovoli madžarski uradni jezik, volilno pravico za vse državljane Madžare in drugačno administrativno razdelitev, ki bi ustvarila iz Vojvodine administrativno enoto. »Princip« komentira ta shod madžarskih racionalistov kot politično reakcijo, ki ima za svoj cilj renesanso stare Evrope in vidi v njem zvezo s Kemalovo nevarnostjo.

— Vojna na Balkanu neizbežna? Iz Londona poročajo, da je ministrski svet izrekel Lloyd Georgeu popolno zaupanje v njegovem stališču glede grško-turškega spora. Po zaključeni seji so bile podane maršalu Frenchu nove instrukcije. Londonski politični krogi smatrajo, da je vojna na Balkanu neizbežna, predvsem radi intrantsinginega ponašanja Francije, ki želi, da morske ožine dobi Turška.

— Strah pred odgovornostjo. Grška vlada je izjavila, da ne bo iskala opore v nobeni politični skupini parlamenta, temveč v celem parlamentu. Stratos je izjavil, da bo on in njegova skupina glasovala za vlado, dokler ta ne bo skušala preiskovati, kdo je kriv poslednje katastrofe, kajti vlada nima dovolj materiala, da izreče nepristransko obsodbo.

— Slavka na Češkem. Situacija stavke v Bratislavi se ni zboljšala. Oboje strank se vodi informativni pregovori. Na uspešni konec stavke bodisi za to ali drugo stran gledajo meročajni krogi zelo pesimistično. Podjetniki pa tudi ne kažejo nobene volje za skorajšnjo likvidacijo stavke.

— Glad v Rusiji. »Mir« poroča iz Sofije, da je med bolgarskimi kolonisti v Rusiji strašna lakota. V Berdiansku od 150 tisoč prebivalcev le še 10 tisoč. Ljudje hodijo po mestu z zatisnjenimi nosovi, ker vlada v mestu strašen smrad, ki ga štrli trupla ljudi umrlih na kugi. Ljudstvo je prepovedano po zakonu, vendar pa to ne pomaga. Obupni ljudje se hranijo s človeškim mesom.

— Stališče Rusije. Reuter poroča iz Londona, da je prejelo angleško ministrstvo za zunanje zadeve od sovjetske vlade noto, v kateri ta kategorično izjavlja, da morebitni sklepi zaveznikov glede bližnjega vzhoda, sklenjeni brez Rusije, nikakor ne bodo obvezni za rusko republiko. Nota naglašja, da so simpatije ruskega naroda na strani Turčije. Ruska vlada je pripravljena posredovati med Grško, da se čim prej sklene časten mir.

— Konec železniške stavke v Ameriki. Iz Chicage poročajo, da so bili storjeni potrebni koraki, da se delo na železnih zvezetih začne. Pri pregovorih je sodelovalo 50 udruženj. Pričakujejo, da se delavstvo vrne na svoja mesta takoj ko bo izvoljeni odbor sklenil tozadevne definitivne pogodbe. Medse delavcev ostanje iste kot so bile v začetku stavke.

— Proces radi vojaške špijonaže pred antantno sodiščo. Iz Mainz poročajo, da se je vršila pred vojno sodiščo generalnega štaba francoske renske armade z izključnim javnost kazenska razprava proti 8 Nemcem, ki so bili obtoženi vojaške špijonaže v škodo antantnih držav. Navzočih je bilo sedem obtožencev, odsoten pa je bil novinar Rihard Hecht. Obtožnica pravi, da so si obtoženi v času od aprila 1921. do junija 1922. na zasledenem ozemlju sporazumno z neko tujo državo preskrbovali v nedovoljene svrhe dokumente in poročila o četah francoske posadke, kakor tudi vojaška povelja ter so to oddajali agentom nemške špijonaške službe na nezasedenem ozemlju. Novinar Rihard Hecht je obsojen in contumaciat na 30 let zapor, drugi obtoženci pa so obsojeni na zapor od 2—4 let.

— Švicarski list o naši valuti. Znani švicarski gospodarski list »Finanzrevue« v Curihu je nedavno tega objavil članek »O češkoslovaški kroni in o dinarju«. V tem članku piše med drugim: »Te dni so se vršile konference v Martijanskim Laznih med češkoslovaško in jugoslovensko vlado in vse kaže na to, da se bo izvedla v velikem obsegu kreditna transakcija na korist Jugoslavije, transakcija, ki bi preprečila nadaljno skakanje češke krone. Jugoslavija je že najela v Ameriki posojilo v znesku 100 milijonov dolarjev. S tem je omogočeno, da se začne dvigati cena dinarja, ki se popolnoma neupravičeno premalo cenil. Dinar stoji danes tam, kjer je pred enim letom stala češka krona. Z ozirom na ameriško posojilo se lahko nadaljno tiskanje bankovcev ustavi za dve leti. Sicer pa tisk nikdar ni bil velik, ker se mora cirkulacija bankovcev v iznosu pet milijard smatrati spričo prebivalstva, ki šteje 13 milijonov, za zelo skromno, saj je ta cirkulacija v primeri s številom prebivalstva samo dvakrat večja kakor v Švici in samo polovica cirkulacije, ki jo izkazuje Francija.

Nemiri in izgredi v Bolgariji.

Mir in red zopet vzpostavljen.

(Izvirno poročilo.)

— Beograd, 20. sept.

Nedeljski dogodki v Bolgariji so zainteresirali celokupno beogradsko javnost, vse politične in parlamentarne kroge. Današnji listi priobčujejo zelo obširna, več kolon dolga poročila o nemirih v Bolgariji, o spopadih med zemljoradniki in pristaši v meščanskem bloku združenih strank. Spopadi so se dogodili v starodavni bolgarski prestolici Trnovu, kamor sta obe stranki za nedeljo 17. t. m. sklicali velike shode.

Dogodki imajo veličasten značaj. Vendar so prišla dosedaj v Beograd zelo kontradiktorna in mestoma senzacionalna poročila, ki pa se ne potrjujejo. Vsekakor pa imajo dogodki zadnje nedelje značaj meščanske vojne, spopade lahko primerjamo onim fašistov v Italiji. Vzrok nemirov tiči v globokem nasprotju med zemljoradniki in meščanskimi strankami, ki so bile nekdanj na krmilu. Kakor znano, so se začele lanske leto združevati tri meščanske stranke (demokratska, narodnoprogresivna in radikalna), da strmoglavijo zemljoradniško vlado Stambolijskega. Te stranke so ustanovile dne 6. decembra l. l. takozvani »meščanski blok«. Ta blok je bil nazvan od zemljoradnikov »črni blok«, blok »Ferdinandovcev« ali blok »kozoderceve«, kajti bolgarski kmet pripisuje katastrofo Bolgarije edino le tem trem strankam, ki so za časa vojne v glavnem prispevale po svojih voditeljih v vladi k temu, da je stopila Bolgarska v vojno na stran centralnih velesil.

Od 6. decembra l. l. dalje datira veliko sovraštvo med zemljoradniki in temi meščanskimi strankami. To sovraštvo se je stopnjevalo od dneva do dneva, sovraštvo med pristaši je rodilo strasten strankarski fanatizem, ki je bil podpohan še od agitacije in tiska. Meščanski blok je sklenil, z vsemi mogočimi in nemogočimi sredstvi delovati proti vladi zemljoradnikov. Tako je došlo do medsebojnih spopadov.

V poslednjem času pa je meščanski blok razvil zelo živahno agitacijo. Borba med obema strankama je dobila silen razmah. Zemljoradniki so uvideli, da se blok veže z vsemi mogočimi elementi, da skuša potom Vranglovcev in potom organizacij rezervnih oficirjev (poslednje so smatrali za nekako fašistovsko organizacijo) vreči in strmoglaviti vlado in izvesti državni prevrat.

Glavni odbor (vrhovno sodišče) zemljoradniške stranke je, naravno, začel proti bloku organizirati protiakcijo. Na zadnjem zemljoradniškem kongresu je bilo sklenjeno, da se vodi borba proti meščanskemu bloku ne samo z legalnimi, ampak v skrajnem slučaju tudi z ilegalnimi sredstvi, da se zemljoradniška stranka mora posluževati v boju proti nasprotnikom tudi aktivne akcije.

Zadnji čas je meščanski blok prirejal številne shode po deželi. Nameraval je z velikimi shodi v Trnovem, pozneje v Sofiji in Plovdivu pripraviti teren za to, da zaneti nemire in se polasti oblasti. Za nedeljo 17. t. m. so napovedali pristaši meščanskega bloka velikanski shod, na katerega so sklenili pripeljati svoje somišljenike iz vseh krajev države v čim največjem številu. Za shod so razvili najživahnejšo in najboljše agitacijo. Agitacija se je vršila od kraja do kraja potom letakov, tiska in drugih reklam. Značilen je na primer poziv organa radikalne stranke za ta shod. Poziv pravi: »Meščani! Vsi pojdim v Trnovo, staro bolgarsko prestolico! Tam prisegimo na ono pred 43 leti sklenjeno ustavo! Tam prisegimo, da se bomo brez strahu in kolebanja borili do skrajnosti, da doseže meščan zopet svobodno ustavo! Doli tiraniji! Doli Stambolijski! Živela svoboda!«

Popolnoma umevno je bilo, da so tudi zemljoradniki pričeli s protiakcijo. Glavni odbor zemljoradniške stranke je sklenil, da tudi zemljoradniki na isti dan in isto uro prirede v stari bolgarski prestolici veliko strankarsko manifestacijo, da na ta način paralizirajo vpliv agitacije meščanskega bloka. Zemljoradniki so v resnici organizirali velikanske mase za shod.

POTEK NEDELJSKIH DOGODKOV.

— Beograd, 20. septembra. (Izv.) Po semkaj sedaj dospelih privatnih in nekaterih oficijelnih poročilih so se vršili dogodki približno takole:

Z veliko nestrpnostjo je bolgarska javnost pričakovala razvoja nedeljskih dogodkov v Trnovu. Vse je bilo napeto in nervozno. Po vseh glavnih mestih so skupine raznih strank z zastavami korakale na kolodvoru in od tam proti Trnovu. Na raznih krajih so se vršile manifestacije, po večini pa so bili zemljoradniki v premoči in majoriteti.

Vpoštevajoč položaj, je vlada ukrenila vse potrebne odredbe, da vzdrži red in mir. V Trnovo so bili koncentri-

rani številni orožniški oddelki in vse razpoložljive policijske sile. Skrbno je vlada zasledovala vsak dogodek in bila drugače napram vsaki manifestaciji rezervirana.

Zanimivi prizori so bili v Sofiji. K popoldanskemu vlaku v soboto dne 16. t. m. so privrele na sofijški kolodvor množične množice meščanov, pristašev bloka in zemljoradnikov. Vlak, ki je vozil proti Trnovu, so zasedli po večini blokaši. Blokaši so v velikih masah spremili do vlaka svoje voditelje. V vlak so stopili Danajlov (demokrat), Todorov (nar. prog.), Ganev (nar. prog.), Malinov (demokrat) in Azev (rad.). Po večini vsi bivši ministri oz. ministrski predsedniki. Nje pa so spremljali številni ostali voditelji in pristaši bloka. Množica jih je pozdravila s klici: »Živela svobodna Bolgarija!«

Kmalu nato, ko so voditelji bloka zasedli nekatere kupaže, je prikorakala na kolodvor z zastavami tudi velikanska množica zemljoradnikov, prireajoč ovacije notranjemu ministru Daskalovu, ki vodi posle odsotnega ministrskega predsednika Stambolijskega in ki je hotel s svojo osebnostjo in svojim vplivom povsod pomirjevalno posredovati.

Minister Daskalov je vstopil v kupaže v neposredno bližino voditeljev bloka. Med vožnjo je bilo popolnoma mirno, večinoma nikjer ni prišlo do posebnih incidentov. Daskalov je povsod na postajah, kjer so kmetje skušali napasti blokaše, pomirjevalno vplival. Večinoma je dosegel svoj namen.

— Sofija, 19. septembra. (Izv.) Tukajšnji »Dnevnik« opisuje nekatere incidente, ki so se dogodili na progi Sofija — Trnovo med zemljoradniki in blokaši. Med drugim omenja, da so na postaji Stražica zemljoradniški potolčki rezervnega podpolkovnika Haran Lipijeva, tudi na postaji Eski Čumaja je prišlo do krvavih spopadov med blokaši in zemljoradniki. Težko ranjen je bil voditelj radikalne stranke.

BOLGARSKO PRVO URADNO POROČILO.

— Sofija, 18. septembra. (Bol. Tel. Agent.) Včerajšnji dan je potekel v Trnovu mirno. Za včeraj določeni shod strank opozicionalnega bloka se ni vršil. Shoda zemljoradniške stranke se je udeležilo ogromno število članov. Vodie opozicionalnega bloka in njegove ministre so vzele oblasti pod svojo zaščito, da preprečijo eventualne izgrede. Razjarjene mase pa so opustile svoj namen šele, ko jim je minister Daskalov v imenu vlade obljubil, da pridejo člani dovoljene kabineta Gešova in Daneva, kakor tudi člani povojnega kabineta Malinova in Kosturkov v preiskavo.

Sobranje bo sklicano k izredni seji, kjer se bo razpravljalo o ponašanju voditeljev opozicionalnega bloka in bo sprejet projekt zakona o zaščiti države. V Sofiji, Trnovu in drugih mestih vlada popoln mir.

PRIZORI V TRNOVU.

— Trnovo, 18. septembra. (Izv.) Velikanske množice so prihajale v Trnovo. Blokaši in zemljoradniki. Ulice so bile prenapolnjene naroda. Ko so prišli zemljoradniki iz Ruščuka, oboroženi s kosami, je prišlo do krvavih spopadov med njimi in blokaši. Vlak, ki je vozil bivše ministre Malinova in druge, pa ni z njimi prispel do Trnova. Z vlakom je prispel edino Daskalov, minister notranjih zadev. Zemljoradniki so na vseh straneh razganjali s palicami in kosami prihajajoče blokaše. Nameravani shod meščanskega bloka je bil na ta način popolnoma razbit. Popreje fanatične in entuzijastične mase meščanskega bloka so se ustrašile zemljoradnikov, upadel jim je pogum ter so iz Trnova pobegnile na vse strani.

Ko je bil shod bloka razbit, se je pričel velik shod zemljoradnikov, katerega se je udeležilo nad 30.000 ljudi. Shod je bil miren in tudi po shodu je zavladal v mestu mir.

POROČILO BEOGRADSKEGA POSLANIŠTVA.

— Beograd, 19. sept. (Izv.) Tukajšnje bolgarsko poslanstvo je danes zvečer dalo zastopnikom tiska nekatera pojasnila o nedeljskih dogodkih v Trnovu. Med drugim pripominja pojasnilo, da je bilo zadnje čase opažati ozke stike med generalom Vranglom in voditelji meščanskega bloka. Glede napada zemljoradnikov na bivše ministre oz. ministrske predsednike, je omeniti tole: Zemljoradniki so napadli vlak, s katerim se je vozil tudi Daskalov, na postaji Dolni Dapnik pri Plevni. Razjarjena množica je hotela bivše ministre linčati. In, intervenciji Daskalova je pripisovati, da da so kmetje to opustili. Zahtevali pa so njih aretacijo. Ministri so bili aretirani

— P. Kunaver: Kraški svet in njega
pojavi. Poljudnoznanstveni spis s slikami.
Tiskalna in založila Učiteljska tiskarna v
Ljubljani, 1922. Strani 104, cena Din. 36.—.

Pred letom nam je podaril znani slovenski
planinec P. Kunaver prelepo knjigo »Na
planince« ki jo je sprejela naša javnost s
največjim priznanjem. Sedaj smo dobili od
njega novo, namreč zgoraj navedeno. Pi-
satelj ni le znan kot izborn planinec, tem-
več pred vsem še kot strokovnjak v po-
znanju našega Krasa in njegovih podzemo-
ljskih znamenitosti, zato je bil baš on naj-
bolj poklican napisati nam poljudnoznan-
stveni opus zanimivih krajev in njegovih
pojavov, ki smo ga že dolgo občutno po-
treščali. Uvodoma navaja pisatelj doseda-
nje raziskovalce Krasa, predmetno litera-
turo in navodila za raziskovanje, nato pa
prehaja na apnenec, vodo, doline, polja,
tame podzemskih rek, ledene jame itd. P.
Kunaver pripoveduje gladko, lepo in zani-
mivo, tako da mu slediš od začetka do
konca brez oddiha in z največjim intere-
som. Pesedilo lepo ponazarjuje 35 kraških
fotografskih slik, ki jih je posnel deloma pi-
satelj sam, deloma pa njegovi tovariši.
Učiteljska tiskarna je preskrbela vseskozi
prelegatno opremo, zato knjigo najtopleje
priporočamo.

Shod žena državnih nameščenec.

Včeraj ob 17. uri so imele žene državnih nameščenec v državne nameščenke protestni shod. Shodu je predsedovala gđ. Štebija. Na dnevnem redu je bil bedni položaj državnih nameščenec, to toliko z najrazličnejših strani osvetljeno vprašanje, tvorec že skozi leta predmet najrazličnejših shodov, razprav, parlamentarnih sej, dosedaj brezuspešnih. Nasprotno, položaj državnih nameščenec ni bil nikoli tako brezupen, kakor naš sedaj pred zimo, ki stoji pred durni. Ves obup, vsa beda državnih nameščenec sta izvenela v govorih poročevalke gospe: Fine Jerovčeve, M. Bartolove, Beningerjeve in Jožice Novakove. Zima je tu, kruha ni, obleke ni, kuriva ni, nimamo obleke, nimamo s čim kupiti knjige otrokom, in dočim se različna manj nujna vprašanja rešujejo, se puščajo državni uradniki brez sočutja v stradanju, ko je denar za najrazličnejše namene, ga pa za bedne državne nameščenke ni. Kljub temu pa se od državnih nameščenec zahteva, naj bodo državni temeljna opora, naj se državni nameščenki udeležijo vseh patriotičnih akcij, naj bodo člani najrazličnejših kulturnih in človekoljubnih društev. Toda kako naj bo uradnik stebler države in duša kulturnega življenja, ki je sam tako bešen, da nima koščka kruha, da bi z njim potolažil svoje čete? Ko uradnikov otrok doraste, ga država zahteva zase, sedaj pa ko temu otroku treba kruha, obleke, izobrazbe, mu država to odreka, ker imajo njih starši od države tako samotno nizko plačo, da je izključeno, da bi mogli nuditi svojim otrokom, kar je potrebno, da se otrok razvije v zdravega, krepkega in izobraženega državljanca. V sedanjih razmerah bodo otroci državnih nameščenec slabši, tuberkulozni, breme za državo in družbo.

Državni nameščenki uvidevajo, da nimajo z večjim zvišanjem plače v končnem rezultatu nič pomagano, ker se z zvišanjem plač zvišajo cene, ampak država naj skrbi, da se draginja in dvigovanje cen zaenkrat ustavi, da se v primeru znižajo, tako da bo državnih nameščenec mogel s svojo plačo izhajati.

Ako država takoj ne odpmore svojim nameščencem, bodo prisiljeni si izboljšanje svojega položaja s skrajnim sredstvom samopomoči izvajati s — štrajkom. Država mora skrbeti za svoje nameščenke, ki so stebler države, ker si uradništvo »postrani« ne more prislужiti toliko denarja, da bi imelo eksistenco zagotovljeno, če iz tega enostavnega vzroka, ker toliko postranih služb ni, da bi jih vsi dobili, drugič so pa popoldanske in večerne službe splošno tako slabo plačane, da tisti zaslužek ni imena vreden.

Beda državnih nameščenec je skrajna in zahteva takojšnje odpmoči!

Po izpriznih govorih poročevalke je bila sprejeta sledeča resolucija:

»Žene državnih nameščenec in državne nameščenke, zbrane v Mestnem domu v Ljubljani dne 19. septembra 1922. ugotavljamo z obupom in ogorčenostjo, da je beda državnih nameščenec, beda naša in naših družin, pripadela tako daleč, da nam preti v pravem pomenu besede glad in zmrzovanje — vse to vsled sramotno nizkih plač državnih uslužbenec spriču strahno vedno naraščajoče draginje. To našo bedo razgrinjamo javno pred sodobno družbo, ki istočasno skoro v vseh neuradnih krogih živi v izobilju, deloma naravnost razkošni razsipnosti in pilančevanju — morebiti se vendar zave sramote, ki jo zaveda, ko brezbrinjo pušča, da poginja stebler države, državno uradništvo. Razgrinjamo našo bedo pred našim delodajalcem in kruhodajalcem — državno upravo, ki ima dolžnost, svojim uslužbencem za pošteno in zvesto delo zagotoviti vsaj človeka vredno eksistenco. Ni naša naloga, iskati poti in sredstev za pomoč, to je stvar vlade in vseh, ki so za današnje stanje v državi odgovorni; predlagamo pa naše minimalne zahteve, ki se morajo brezpogojno, neodložljivo uresničiti, da se beda drž. nameščenec vsaj deloma ublaži, če ne odpravi. Zahtevamo:

1. da se službena pragmatika državnih nameščenec brez zavlačevanja uzakoni, ob istočasnem reguliranju draginskih doklad;

2. da vlada uporabi vsa sredstva, ki so ji na razpolago, da doseže izdatno znižanje vseh življenjskih potrebščin, zlasti živil, obleke in obuvala, ter da prepreči človeško odiranje in navijanje cen po njih, ki imajo življenjske potrebščine na prodaj. Če pa je vlada, kakor se govori, tako zelo zavisna od kapitalistov, veletrgovcev, veleagrarcev in drugih izemalcev človeštva, da tega ne more doseči, tedaj ne preostane drugega, da zahtevamo vedno povzvišanje draginskih doklad v taki meri, da bude v skladu z rastočo draginjo;

3. da vlada podpre nabavljajne zadruge državnih nameščenec z vsemi onimi sredstvi, ki jih je že tolikrat obljubila, a nikdar izpolnila; protestiramo pa najodločneje proti temu, da bi se to zgodilo z odlogovanjem enega dela že itak premajhnih prejemkov državnih nameščenec samih;

4. zahtevamo enkratni prispevek za nabavo najnujnejših potrebščin za obleko in kurivo za bližajočo zimo.

Ako se tem našim zahtevam ne ugodijo v najkrajšem času, izvajale bomo vzajemno z našimi možni konsekvence, za posledice bo pa odgovorna vlada sama.

Po sprejetju resolucije je sledil temeperamentna poln govor g. Čučkove, ki je z neusmiljeno ironijo bicala brezčutnost stihov do trpljenja gladujočih in breznožnost nesramno izkoriščanje ubogih s strani nesluzne plutokracije; na to, se je vse občinstvo brez incidenta mirno razšlo.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 20. septembra 1922.

— Cenjene naše naročnike opozarjamo na pripisane jim položnice s prošnjo, da jih točno rešijo, ker se morebitnim zamudnikom pošiljanje lista ustavi v torek dne 26. septembra t. l. Tako ustavljanje ni ljubo nam, še manj pa naročnikom; ležeče pa je le na točnosti naročnika, da se mu list ne ustavi. — Uprava.

— Oblednica septembarskih dogodkov. Dne 18. septembra 1908. je bil sklican v »Mestnem domu« v Ljubljani protestni shod proti nemškemu nasilnostim v Ptujju od prilike ondote velike skupščine Družbe sv. Cirila in Metoda. Po končanem shodu je ogorčena množica odšla pred nemško kazo in jo demolirala. Ponoči je na to mladina odstranila v Ljubljani vse nemške napise. Vlada barona Schwarza je nato odgovorila s tem, da je poslala na ljubljanske ulice nemško vojaštvo. V nedeljo dne 20. septembra je prišlo med prebivalstvom in vojaštvom opetovano do konfliktov. Zvečer so se vršile v Ljubljani po ulicah spontane demonstracije proti Nemcem in nemškemu vojaštvu, zlasti burne so bile demonstracije na Marijinem trgu in pred magistratom. Vojaška četa, ki je imela nalogo razgneti demonstrirajočo množico, je rabila orožje in kot žrtvi sta padla Ivan Adamič in Rudolf Lunder. Krivavi dogodki so Ljubljano še bolj razburili in bati se je bilo najhujšega. Deželni predsednik baron Schwarz je bil brez glave. Prepričan je bil, da je v Ljubljani že izbruhnila revolucija. V svojem strahu je v ponedeljek dne 21. septembra izročil vsi policijski oblast v Ljubljani združenemu narodnemu odhodu, ki je nato faktično poskrbel, da je tega dne zavladal povsod v Ljubljani mir in red. Dne 22. septembra se je vršil slovesen pogreb ustreliških narodnih žrtve. A že isti dan je na ukaz z Dunaja baron Schwarz odzvel narodnemu odhodu vso oblast in prišel z represalijami. Ljubljana je bila nato več dni podobna vojaškemu taborišču in omenjamo to oblednico zato, ker se je v septembarskih dneh 1908. po dolgih stoletjih prvič pobunila pohlevna slovenska duša ter ogorčeno nastopila proti nemškemu gospodstvu, omenjamo to oblednico pa tudi zato, ker so bili takrat vlada in Nemci trdno prepričani, da se vedno hlapčevsko razpoloženi Slovenci niso po svojem lastnem nagibu povzpeli do tega smelega čina, marveč so jih k revolucionarnim dejanjem naščuvali agenti srbske vlade in odposlanci »Narodne Odbrane«. Septembarski dnevi leta 1908. so bili predhodniki velikih dogodkov ob prevratu, kateri bi morda ne bili možni, ako bi jim ne bili pripravili poti septembarski nemir, ki so zrevolucionirali slovensko dušo in radikalno spremenili mišljenje in čustvovanje širokih slovenskih narodnih mas.

— Proslava 60letnice Slomškove smrti. Iz Ponikve ob južni železnici. V nedeljo, dne 24. t. m. preteče 60 let, odkar je preminil nepozabni duševni velikan Slomšek. V Ponikvi, njegovem rojstnem kraju, se bo slavil ta dan jubileja na posebno slovesen način. — Ob 10. uri bo slovesna služba božja pri kateri bo propovedoval o pokoji Slomškega znani govornik g. dr. Medved iz Maribora. — Popoldne ob 3. uri bo slovesno obnovevanje spominske plošče na občinskem orehu, pod katerim je 12 letni Slomšek prestopil z odličnim uspehom svoj prvi šolski izpit. (Prvotno tako ploščo je uničil neki domači zlikovec.) Ob priliki odkritja spominske plošče bodo govorili razni govorniki, med temi tudi g. dr. Karlovšek odvetnik iz Cella, kot sedanjí posestnik Slomka, ki ga ni le ohranil, ampak v čast se mu mora šteti, tudi olespal in racionalno uredil. — Razven govornikov bodo nastopili tudi šolski otroci, ki bodo deklamirali razne Slomškove pesmi ter eno spesnjeno k temu jubileju. Domači pevci in tamburaši bodo med govori in deklamacijami peli in tamburali. — Kot posebnost je omeniti, da se bodo letos razprodajali tudi orehi od gorilmenovanega občinskega oreha in to po različnih kraih v Sloveniji. Cenjene častilce Slomška pa prosimo tem potom, da bi jih radovoljno nakupovali. Čisti dobiček je namenjen za nakup spominske plošče in za druge dobrodelne namene v kraju Ponikva. Vljudo vabimo cenjeno občinstvo k napovedani slavnosti. — Slava Slomškove-mu spominu!

— Zdravniki, pozor! Skupni odhod udeležnikov sarajevskega zdravniškega kongresa dne 23. t. m. s popoldanskim brzovlakom. Kdor še potnih legitimacij ni prejel, jih dobi pri g. dr. Tičarju pred odhodom vlaka.

— Triglavski zbor, ki se je vršil v nedeljo, dne 17. t. m. v Laškem je vključil mali reklamni izborni uspeh. Na popoldanskem sestanku delegatov so se obravnavala zelo važna principijelna vprašanja in med drugimi se je tudi sklenilo, da se vrši velik Triglavski zbor dne 2. febr. 1923 združen s sijajnim plesom v Mariboru. Po zborovanju se je razvila nepriljubljena zabava, za kar gre največja hvala g. starejšim, ki so se manj zadrževali na zabavi, nego na zborovanju.

posebno pa laškim gospodinom. Natančneje poročilo o zborovanju samem priobčino v prihodnjih dneh.

— Poroča. Gosp. generalni direktor državnega računovodstva dr. Dragotin Dučić se poroči 21. t. m. v saborni cerkvi v Beogradu z gospodično Zagorko, hčerjo pok. beogradskega trgovca Pere J. Jovanovića.

— Smrtna kosa. V Kamniku je umrla posestnica g. Marija Fischer, vdova po bivšem znanem kamniškem hotelirju in županu. Blag ji spomin!

— Več takta. Včeraj se je oglašil v našem uradništvu češkoslovaški državljani ter se pritožil proti postopanju policijskega uradnika, ki je posloval v včerajšnjem brzovlaku med Mariborom in Ljubljano. Dotičnik je bil na potu v Trst in je pri prestopu v Mariboru pomotoma šel v nepravil kupo. Policijski uradnik ga je na surovo nahuilil, mesto da bi ga bil na napako vljudno opozoril. Pritožbe proti arogantnemu postopanju policijskih in carinskih organov na naših železnicah so splošne, zato bi pripravili tem uradnikom, da bi varovali takt in pristojnost vsaj napram inozemskemu potujočemu občinstvu, ako že mislijo, da so lahko surovi z domačini.

— Popoln solčni mrk se izvrši jutri, 21. septembra na vse zgodaj med Avstralijo in južnim delom Ceylona preko Indijskega Oceana. To bo velik popoln mrk, na katerega se astronomi že dolgo časa pripravljajo, hoteč preizkusiti glavno tezo Einsteinove relativitetne teorije, namreč zatiranje krivljenj zvezdnega sveta na solčnem gravitacijskem polju. To zatmenje solnca bo dvaindvajseto v vrsti popolnih solčnih mrkov, ki se ponavljajo vsakih 685 dni in se opazujejo od leta 1544 dalje. Zatmenjeje bo trajalo 5½ minute in tako bodo astronomi imeli dovolj časa za potrebne fotografske posnetke, da preizkusijo omenjeno tezo — seveda ako se solnce v kritičnem času ne skrije za nepredirne oblake v nepopisno nevoljo astronomov.

— Katero planinsko kočjo se je otvorjeno? K včerajšnji notici pod tem naslovom moramo resnici na ljubo izjaviti tole: Vse kočje v Triglavskem pogorju, razen že naznanjene Aleksandrove in Sta. ničeve kočje, ki pa se je radi tehničnih ovir morala predčasno nekaj dni preje zatvoriti, so v nedeljo bile že otvorjene. Poročilo je bilo torej netočno. — Nedeljski izletniki »T. K. Skala«.

— Poštni čekovni zavod v Ljubljani objavlja z ozirom na mnogoštevilne pismene in ustne prošnje drž. uslužbenec in vpojencev za izročitev obveznic 7% drž. inv. posojila 1921, da je zavod že začel z razpisovanjem teh obveznic. Z ozirom na veliko število podpisovalcev na obroke (okroglo 7000) pa zavodu ni mogoče razposlati vseh obveznic na enkrat, marveč se obveznice odposiljajo postopoma na prijavljene naslove v istem redu, kateremu določajo zavodu izkaz posamičnih oblastev o odplačanih obrokah, tako da bodo predvidno vse obveznice razdeljene oz. razposlane do najkasneje 15. oktobra 1922.

— Kamnik za Jugoslovensko Matico. V nedeljo, dne 10. t. m. vršila se je v Kamniku tombola, združena z ljudsko veselico v mestnem parku, katere je bila od vseh slojev iz Kamnika in bližnje okolice zelo številno posejana. V dokaz temu lep finančni uspeh prireditve, ki je donesla Jugoslovenski Matici 21.000 kron čistega dobička. Naša dolžnost je, da se najiskrejeje zahvalujemo vsem onim, ki so na katerikoli način pripomogli, da je ta prireditev tako lepo uspešna. Prav posebno zahvalo pa izrekamo narodnim damam, ki se niso strahile truda ter z darovi in delom pripomogle k našemu uspehu. Narodnemu Kamniku in njegovi okolici naše prizanjaje!

— Reduciranje šolskih okrajev. Beogradski listi poročajo: Zbog proračunskih neprilik je ministristvo prosvete primorano reducirati gotovo število šolskih nadzornikov. Z ozirom na to se bodo šolski okraj kombinirali z združitvijo dveh ali več okrajev v enega.

— Dražba tramov se vrši v četrtak, dne 21. septembra ob 4. uri popoldne na telovadišču pod Tivoljem. Zbirališče pred Kino-Tivoli.

— Požar v Pulju. Iz Rima poročajo, da je izbruhnil v vojnem arzenalu v Pulju velik požar, ki je napravil ogromno škodo.

— Odiranje izseljencev. Prešli smo s prošnjo, da objavimo: V ljubljanskem dnevniku »Jutro« št. 222 od 19. t. m. je objavljen pod zgornjim naslovom dopis izseljenca iz Amerike, v katerem se med drugim trdi: »V zadnjem času se nam je začela predstavljati ameriška afilicija vaše Jadranske banke kot nekaj privilegiranih, od jugoslovanske vlade pooblaščenih zavod za prevzemanje in odposiljanje dinarjev. V svojih oglaših in privatnih reklamnih dopisih na izseljenke se Jadranska banka nekako istoveti z državnimi zavodi ter se zlasti postavlja v isto vrsto z jugoslovenskimi čekovnimi uradi. Na ta prevarljiv način se vzbuja med izseljenci vtis, da so kurzi, ki jih ekspozenti Jadranske banke sporočajo, pravi službeni kurzi dolarja v Jugoslaviji. To omogoča ogromno oškodovanje naših izseljencev.« Ugotoviti moramo, da ni Jadranska banka niti njena afilicija v New Yorku nikdar ne predstavljala kot nekaj privilegiranih, od jugoslovanske vlade pooblaščenih zavod za prevzemanje in odposiljanje dinarjev, kakor tudi, da se Jadranska banka ni nikdar istovetila z drž. zavodi ali pa se postavljala v isto vrsto z jugoslovanskimi čekovnimi uradi. Še manj je omenjena banka hotel postar-

jala, da so njeni kurzi (kateri?) pravi službeni kurzi dolarja v Jugoslaviji. Reklama in oglaš Jadranske banke so objavljeni v tukajšnjih in ameriških listih in so vsakomur na ogle. Nihče ne more trditi, da bi se kakšna slična trditve nahajala v njih, nego je jasno, da so take trditve (poleg vsega še tako nayne!) izrodek domišljije, iztaknjene z očitno tendenco. Jasno je, da obstajajo razlike med kurzi valut v Jugoslaviji in v Ameriki, saj se take razlike dnevno opazujejo pri raznih tukajšnjih in inozemskih notacijah v vseh valutah. Zlasti je kurz za nakup jugoslovanskih kron v Ameriki spojen s stroški in otežkočen po raznih jugoslovanskih in ameriških deviznih predpisih. Značilno za ta dopis je, da zna samo za kurze Jadranske banke, da se ni najmanj ne obregne na kurze stoterih drugih zavodov in agentov v Ameriki, ki do krvavega guljo naša izseljenke. Vsekakor se pa ravno Jadranska banka naš v zadnjem času prizadeva, da varuje koristi naših izseljencev v Ameriki, katerim posreduje pri pošiljanju denarja v domovino najkulantnejše po tekočem dnevnem kurzu, o čemer pričajo številna priznanja in zahvalna pisma. — »Jadranska banka a. d. v Beogradu«.

— Izselitev v Ameriko. Izseljenška kvota za Slovenijo, to je 700 izseljencev, je izčrpana. Deželna vlada je prosila, da se za Slovenijo dovoli nadaljnjih 500 izseljencev, pa je od vlade v Beogradu dobila odgovor, da je to nemogoče, češ da je vse razdeljeno po pokrajinah, ki so dovoljeno število potnih listov že izdale, ali pa izdajo v najkrajšem času. To se pravi, da za Združene države Severne Amerike iz Slovenije letos več ni mogoče dobiti potnega lista in se vsaka taka prošnja odbije. Po predpisih se v številu izseljencev vračuna vsaka oseba brez ozira starosti in brez ozira na to, če ima samostojen potni list ali pa skupnega za družino ali kako drugo osebo. Torej vsaka oseba izpolni eno številko od dovoljene kvote. Pri teh predpisih pa veljajo gotove izjeme. Potni list za Severno Ameriko dobijo še v nadalje in izven kvote te-le osebe: 1. Državni uradniki. 2. Izseljenci, ki potujejo samo skozi severnoameriške Združene države. 3. Turisti in trgovci, ki potujejo po trgovskih poslih. 4. Izseljenci pod 18. letom starosti, katerih starši so ameriški državljani. 5. Izseljenci, ki so prišli iz Amerike in se vračajo v roku 6 mesecev, računajoč ta rok od dne, ko so zapustili Ameriko, do dne, ko zopet stopijo na ameriška tla. 6. Izseljenci, ki so duševni delavci. Vsakdo izmed teh pa mora imeti trdne dokaze z ozirom na potovanje, ker postopajo Američani pri pregledu potnih dokumentov zelo strogo.

— Hotelska altera v Travniku. Bosanska vlada je razpustila mestni občinski svet v Travniku zaradi prodaje hotela »Vlašica«, ki je vreden okrog 7 milijonov kron, a je bil prodan za 1.200.000 K. Vlada je na zahtevo meščanov razpustila občinski svet, razveljavila prodajo hotela in postavila vladnega komisarja.

— Špekulanti z drvmi. V Zagrebu so aretirali Arnolda Hermana in Adolfa Pilarja, ki sta kupovala drva in z njimi špekulirala v Zagrebu sta kupovala vsa razpoložljiva drva okoli 800 vagonov, uvedla zanje takorekto svoj monopol in jih prodajala za naravnost neverjetne cene. Izročena sta bila sodišču. Dosedaj so ostale vse intervencije, da jih izpuste iz zapor, brez uspešne.

— Senzacionalna gonja za pustolovski predmet. Mesarica Josipina Podkov je pred nekaj dnevi naročila svojemu vajencu, da pelje tri leta starega vola iz hleva v Cerkveni ulici št. 1 na klavnico. Komaj pa ga je vajenec Feliks Gorjup odvezal, ga je vol že podrl in jo ubral med hurenjskim krikom prestrašenih žensk po Konjušni ulici proti Trnovskemu pristanu. Tam je skočil v Ljubljano, ki jo je preplaval ter jo nato čez Prule ubral na Sv. Jakoba trg. Tam sta ga skušala stražnik Pišbl in finančni kontrolor M. ustaviti. Podivjana žival pa s tem ni bila zadovoljna in je kratkoma slednjega podrla na tla. Nato se je zaletel proti črevljarskemu mostu, od tam pa zopet proti Sv. Jakoba nabrežju, kjer pa mu je postalo prevroče. Skočil je zopet v hladno Ljubljano. Lepo mirno jo je preplaval in jo popihal čez Breg zopet nazaj proti Trnovemu. Med potjo je na trnovski mitnici podrl mitničarja Antona Strnada, ker se mu ni zdelo častivredno, da bi slednjemu plačal mitnino. Sploh je med potjo preganjal vsakogar, zlasti pa so mu ugajale ženske. Menda so ga razburjale viharjoča krila... Nato si je šel ogledat konjušnico, kjer so mu nastavili zanjko, pa je bil toliko prevиден, da se ji je umaknil. Ker so mu zašli koleziški pačniki, jo je ubral na vrtove v Kolesarji. Tam si privoščil razne rožice in zolizila. Tam pa je bila njegova usoda zapečatena. Opazil ga je višji stražnik Škrk in mu poslal s karabinko dva »fiziola« med rebra, nakar se je »nesrečnež« zgrudil. Tako se je končala vesela gonja v splošno zadovoljnost preplašenih Trnovčanov.

— Smola kolezarskega uzmoviča. »Boga mi, da sem si bilcelj samo izposodil«, tako se je zagovarjal 19letni Maleš Rok iz Splita, ko je bil zasaden od uradnika Emanuela Zagaria v tremučku, ko je pred potjo mirno in elegantno sedel na kolo. Zagaria pa ves »bogami« ni ganil, ampak je »izposojevalca koles« dal aretirati. Rok je drugače eleganten, kompleten dečko, samo kolo mu je manikalo...

— Tatvina krompirja. Posestniki Jožefina Blizaj iz Kamnika je bila na Posavju ukradenega okoli 1000 kg krompirja in jani radi tega 8000 K škodo.

Najnovejša poročila.

POSVETOVANJE GENERALŠTABA BOV MALE ANTANTE.

— Bukarešta, 20. septembra. (Orient Radio.) Pripravlja se sestane zastopnikov generalštabov male antante. Sestanek se vrši v Varšavi. Rumunsko zastopa na tem sestanku general Petalla.

MALA ANTANTA IN MADŽARSKA.

— Zeneva, 19. sept. (Izv.) Dr. Miljutin Jovanović, poslanik v Bernu, je sprejel po včerajšnji plenarni seji Društva narodov zastopnike tiska in jim med drugim izjavil, da soglašata popolnoma z izjavo češkoslovaškega delegata Osduskega na skupščini Društva narodov glede sprejetja Madžarske v zvezo. Mala antanta ni bila nasprotna sprejemu Madžarske, ker je zunanji minister Banffy dal svečano deklaracijo, da bo Madžarska izpolnjevala lojalno vse obveznosti mednarodnih pogodb. Mala antanta je dala znova dokaz svoje pomirljivosti in miroljubnosti.

Borzna poročila.

— Curih, 20. sept. Današnja predborza: Zagreb 1.75, Berlin 0.57, Budimpešta 0.22, Dunaj 0.0075, Praga 17.—, Milan 22.45, London 23.70, Pariz 40.70, Newyork 5.355.

— Curih, 19. sept. (Direktno.) Zagreb 1.799, Berlin 0.359, Milan 22.399, Praga 17.249, London 23.711, Pariz 40.69, Newyork 5.3651.

— Praga, 19. sept. Beograd 42.—, Berlin 2.15, Milan 130.—, London 138.—, Curih 582.50, Pariz 234.—, Newyork 31.40.

— Berlin, 19. sept. Beograd 1935.—, Milan 6215.—, Praga 4650.—, London 6515.—, Curih 27.700.—, Pariz 11.250.—, Newyork 1475.—.

Dunajska borza ni poslovala.

— Tečaj Dunajske elektrone borze dne 19. septembra. Julisud 539.000.—, Credit 36.600.—, Sev. železnice 10.000.000.—, Drž. železnice 1.335.000.—, Alpinke 564.000.—, K. J. G. 1.040.000.—, Krupp 590.000.—, Škoda 819.000.—, Trboveljske 300.000.—.

— Tatvine. Na Vodnikovem trgu je bila K. Hinterlechner ukradena iz žepa denarnica s 500 K. — V Rudniku so obiskali uzmoviči posestnika Ivanko Steblaj in odnesli za 7000 K razne zlatnine. Skozi okno je vlomil neki zločinec pri Uršuli Rus v Hradeckega vasi in odnesel površnik in moško suknjo, vredno 5000 K. — Alojziji Šterk iz Slomškove ulice so odnesli neznan tatrovi za 5000 K raznih predmetov. Med Sodno in Janez Trdinovo ulico je bil spravlen cel voz desk. Tatovi pa so ponoči deske odpeljali brez sledu. Deske so bile last ing. Kasala, vredne 6000 K.

Sokolstvo.

— Uradne ure Ljubli. Sokola. Od ponedeljka 11. t. m. dalje posluje statistični odsek Ljubli. Sokola vsak delavnik od 18. do 19. ure. Kakor je bilo že ponovno objavljeno, se bodo vsi oni člani društva, ki še niso plačali članarine za prvo polletje 1922, smatrali za izstopivše in jih bo stat. odsek črtil iz seznama članstva. Dne 1. oktobra t. l. bo društveni sluga pričel pobirati članarino za drugo polletje. Pri članih, kateri so med tem menjali svoje stanovanje, seveda ne bo mogel članarino pobrati, zato se vsi prizadeti bratje in sestre nujno prosijo, da naznanijo društvo čimprej ustmeno ali pismeno svoje novo bivališče. — Zdravo!

Glasbeni vestnik.

— Redne pevske vaje pri »Ljubljanskem Zvonu« se vrše odslej v sledečem redu: vaja moškega zbora je vsaki ponedeljek in četrtek ob osmih zvečer, vaja ženskega zbora vsako sredo ob sedmih zvečer. Vselej redno in točno! — Odbor.

Turistika in šport.

— Ilirija : Hermes 4 : 2. Hermes, mlado moštvo iz Šiske je včeraj odigralo eno svojih najboljših iger v letošnji sezoni in vsekakor zasluži, da se dvigne v prvi razred. Moštvo je spretno, ima lepo kombinacijo in razpolaga z dobrimi igralci. Ilirija je nastopila z nekaj rezervami, vendar bi lahko dosegla malo boljši rezultat. Harmoniziralo ni v napadu, med tem ko je bila krilarska vrsta dobra, predvsem pa mladi Zupančič III, ki je imel včeraj izvrsten dan. V dobri formi je bil tudi srednji krilec Zupančič II, na čegar rovaš je padel tretji gol za Ilirijo. V napadu sta bila dobra Oman in Weibl. Pri Hermesu pa se odlikuje cel forward, ki ga spretno dirigira Pleš. Opasno je tudi levo krilo Rozman s krasnimi centri in lbzorev vratar, ki je rešil več težkih situacij pred goalom. Zelo pomanjkljiva je bila obramba. Tekmo je sodil g. Vodušek precej objektivno. Med odmorom se je vršila švedska šafeta 100+200+300+400 m, med Jadranom in Ilirijo. Jadran: Bončina, Modic, Pransois, Kregar v času 2:15, Ilirija: Stepišnik, Pevalek, Benč, Vidmajer, v času 2:16.4. Jadran, ki je zmagal je obenem postavil nov jugoslovanski rekord. (stari jugoslov. 1:16, stari slov. 1:17:0/10.) — Predigra: Ilirija III. : Jadran (rez.) 4 : 1.

— Praga, 18. sept. Včerajšnje prvenstvene tekme so se končale: Sparta : Union-Zižkov 3 : 0, Slavija : Kladno 1 : 0. Re-prezentanca Sev. Češke : Južna Nemčija 4 : 3. Velik poraz Unioa je vzbudil splošno senzacijo.

Krakovo in Trnovo v preteklih stoletjih.

Na prostoru sedanje trnovske cerkve je stala nekaj lipa, pod katero so ob gotovem času videli brleti lučco, kakor pripoveduje pravljica. Gotovo pa je, da je stala tam že leta 1711 kapelica podobna oni na Emonski cesti. Na kresni predvečer dne 23. junija 1738 so vzdali slovesno temeljni kamen novi hiši božji, ki je bila posvečena sv. Nikolaju, zavetniku ribičev in čolnarjev. Toda, ker je postala cerkev kmalu premajhna, zato so jo leta 1854 podirli ter položili dne 24. junija istega leta temeljni kamen novi cerkvi, katero je posvetil nato dne 7. junija 1857 škof Anton Alojzij Wolf sv. Ivanu Krstniku. Nova zgrajba, ki je veljala 63.000 gld. je imela dva po 50 m visoka zvonika, okrašena s kipoma Jezusovega in Marijinega srca. Po strašnem velikonočnem potresu leta 1895, ko je bilo treba cerkev temeljito popraviti in sta dobila zvonika čisto novo obliko, so oba ta kipa odstranili ter okrasili s njima vrtno ograjo župnišča v Korunovi ulici.

Na Emonski cesti stoji kapelica, posvečena Materi božji. Marijin kip je star nad 500 let. Za zidanja sedanja trnovske cerkve in o spredaj omenjenem potresu so se zbirali pri tej kapelici verniki k službi božji. Nekdaj je stalo poleg kapelice korito za napajanje živine.

V trnovskem župnišču so poučevali že leta 1787 Krakovčane in Trnovčane v verouku, branju, računstvu in pisanju. Tam je stanoval tudi učitelj. Šola je prenehala leta 1875.

Marsikateri nezgode so obiskovale ljudi bivajoče ob Gradaščici. Dosti prebivalcev je pomorila strašna kuga, o kateri priča še dandanes kužno znamenje — angel z mrtvaško glavo — v Krakovski ulici št. 26. Baje se je pri tej hiši ustavila kuga. Gotovo je tudi, da se noben del Ljubljane ne spominja hude stiske, v kateri je tičalo mesto za turškega obleganja leta 1774 tako, kakor Krakovo in Trnovo, kajti v obeh krajih je še dandanes ohranjena navada, da jedo na velikonočno nedeljo repine olupke — alelujo — v spomin na tedanje grozno lakoto.

Mnogokrat se je vil po lesenih košah Krakovčanov in Trnovčanov ognjeni plamen ki je upepelil domove in cerkve. Najstrašnejši požar je bil dne 28. junija 1774. Le-ta je uničil v Krakovem 51 hiš in — preskočivši Ljubljano — na sedanjem Sv. Jakoba trgu 58 hiš in cerkev.

Pred kakimi 400 leti so ob Gradaščici, v Koleziji, kjer se dandanes hladimo v poletni vročini, ropotala mlinarska kolesa. Tam je imel namreč Peter Kolesa svoj mlin, ki ga je dne 4. maja 1518 prodal Ahcu Petschacherju za 24 ogrskih goldinarjev. Poleg mline so bile tudi stope za smodnik. Zadnji posestnik Kolesije, Lovrenc Suhadobnik, je prodal dne 25. maja 1878 mlin in kopališče mestni občini. Med ljubljanskim kongresom leta 1821 je prihajal v mlin ruski car Aleksander na kislino mleko in ajdov kruh. Pet dni zaporedoma je prihajal tja, kjer mu je postrelala mlinarica z omenjeno malico, ne da bi kaj plačal. Šesti dan je obiskal mlin zadnjič. Ko je po njegovem odhodu privzdignila mlinarica poveznjeno latvico, je našla pod njo šest rumenih cekinov kot plačilo za njeno gostoljubnost.

Omenjeno bodi še, da sta bili v Trnovem nekaj opekarna in steklarna, obe last ljubljanske občine. Ko so zidali v letih 1730 do 1733 sedanjo šentpetersko cerkev, je prispevala mestna občina za njeno zgradbo iz mestne opekarne 300.000 opek, po 100.000 vsako leto.

Spredaj navedene črtice so skromen opis važnejših dogodkov, ki so se pripetili v Krakovem in Trnovem v minulih stoletjih, in razmer, ki so vladale tam nekaj. Čas je seveda že odpravil stare navade in običaje ter izpremenil v obeh krajih temeljito vse družabno in gospodarsko življenje. Svet na obeh straneh Gradaščice se čim dalje bolj zazidava in novi stanovanjci se naseljujejo na njem, s čimur preti v Krakovem in zlasti na Mirju dobro razvitemu zelenjadarstvu skorajen konec. Na nekdanje ribarjenje in čolnarjenje pa spominjajo tudi le še prav redki posamezniki, ki se pečajo s tem prej slovečim, toda dandanes žal že zelo opuščanim obrtom.

(Konec.)

Mariborska porota.

— Morilec svoje žene. Andrej Lichtenwalner, 50letni čevljar iz Koga pri Sredlšču, je znan kot surov človek posebno v svojem zakonu. Vničil je prvo ženo, bil je že radi uboja na pet let obsojen, vdvovec se je kmalu vdružil poročil, pa je tudi z drugo ženo tako surovo ravnal, da ga je okrožno sodišče lani novembra obsodilo na 6 mesecev ječe. Takrat mu je predsednik senata polagal na srce naj se poboja. Vse zaman. Komaj je prišel iz ječe in je zvedel, da je njegov zakon sodno ločen, je zopet obnovil svoje surovosti napram ženi. Ko mu je ta dne 12. junija rekla, da nima v hiši nič več opraviti, ga je tako razjezilo, da jo je zgrabil za vrat in kot vrabčica zadavil. Obdolženec prizna, da je ženo zadavil, zanika pa namen umora. Njegov zagovornik je predlagal preiskavo po psihijatriji, ker se je pokazalo, da se je obtoženec svojčas v ječi po več tednov branil govoriti in se tudi pri ločitvi zakona pred sodiščem čudno vedel. Državni pravdnik ga smatra simulanta. Porotni senat je ugodil zagovornikovemu predlogu na preložitve razprave.

— Morilec iz Prekmurja. Kolman Šandor iz Koštonovcev je že naš stari znanec iz dveh prejšnjih porot. Pri zasledenju v marcu t. l. je bil radi umora Sandora Novaka obsojen na smrt na vešalnih. Ker se je zagovarjal s silobranom in je sodni dvor to vprašanje odklonil, je pritožbeni instanca v Zagrebu sodbo razveljavila ter odredila novo razpravo, ki se je pričela v torek dopoldne.

Društvene vesti.

— Ustanovno zborovanje »Društva trg. in ind. nameščencev.« Včeraj ob 20. se je vršilo v dvorani Mestnega magistrata v Ljubljani ustanovno zborovanje »Društva trgovskih in industrijskih nameščencev.« Zborovanje je otvoril tajnik pomočniškega zbora Urbančič. V smislu od vlade odobrenih pravil konstatira govornik sklepčev zborovanja in pozdravlja navzoče. Govornik omenja, da ustanavlja zato novo organizacijo, ker so vse po volji ustanovljene razne organizacije neudine med seboj in to največ škoduje interesom nameščencev. Najhujše zlo pri vseh teh organizacijah je politika in posledica tega je, da ta društva hirajo od dne do dne. Novo ustanovljeno društvo bo popolnoma nadstrankarsko in bodo imeli njega člani vsi enake pravice in enake dolžnosti. Namen organizacije bo zboljšanje gnetnega stanja nameščencev, da se doseže taki dohodki, kakor jih nastavljenec zasluži in da se upošteva, da je trgovski nastavljenec ravno tako duševni delavec in nikakšen hlapec. Društvo bo razširilo svoje delovanje na vso Slovenijo. Dosedaj se nahajajo podružnice v Mariboru in Brežicah. Tudi društvo rudarskih nameščencev v Trbovljah je stopilo v organizacijo. Društvo bo gledalo, da stopi čimprej v stik s notarskimi in odvetniškimi ter lekarniškimi nastavljenici, ki v splošnem dosedaj še niso nikjer organizirani. Tako koncentrirana društva bi se zedinila v močno organizacijo cele Jugoslavije, katere centrala bi bil Beograd. S tem bi bil dosežen velik uspeh za nameščence. Gdč. Keržetova je nato čitala od vlade odobrena društvena pravila, ki so v splošnem slika pravilom drugih društev. Glede članarine se je določil znesek 5 Din za vstopnino in 5 Din za mesečno članarino. (Soglasno sprejeto.) Tajnik Urbančič je nato predlagal listo odbora, ki sestoji iz 12 članov pripravilnega odbora, med temi 7 zastopnikov trgovine in 5 zastopnikov industrije. Soglasno so bili izvoljeni nato v odbor: za trgovino Tury, Likar, Šafer, Urbančič, Kržetova, Lozar, Rakso in za industrijo Plavec, Lavrenčič, Koptar, Hojkar. (1 mesto še ni zasedeno.) Nato je bilo izvoljenih še 12 delegatov za ustanovni občni zbor in sicer: Rus, Vinter, Šafer, Tanko, Hribar, Demšar, Ločnik, Adamčič. (Za industrijo še niso določeni.) Po končani volitvi je tajnik Urbančič nadalje omenil, da bo društvo izdajalo tudi svoj časopis pod naslovom »Organizator«. Izšlo so že dve številki. Društvo bo po možnosti tudi ustanovilo zabavni odsek, kjer se bo nastavljenec v svrhu izobraževanja nudila vsakovrstna duševna hrana. Predlog je našel odobravanje. Govornik je nadalje omenil, da ima društvo v Ljubljani dosedaj 300 organiziranih članov in upa, da se bo dalo organizirati v Sloveniji do 7000 članov, ki dosedaj še niso nikjer organizirani. Ker se k slučajnostim ni nihče oglasil, je govornik ob 22. zaključil zborovanje.

Razne stvari.

* Najden velik kos zlata. V Kaliforniji je te dni nekaj delavcev našlo kos zlata, težak pet funtov.

* 800.000 dolarjev za Rembrandtovo sliko. Glasom brzoljavke »New-York-Herald« v Parizu je kupil znano Rembrandtovo svetovno slikarsko delo »Snemanje s križca« ameriški milijonar Josip Wiedemer iz Filadelfije in plačal zanjo 800.000 dolarjev, kar predstavlja v naši valuti ogromno premoženje okoli 150 milijonov kron. To je pač samo za Amerikance.

* Cerkevna dragocenost v Rusiji. Sovjetski radio poroča, da je dobil državni fond za pomoč gladujočim skupno cerkvenih dragocenosti: 18 pudov (1 pud 16 kg) 3 funte zlata, 16.904 pude, 38 funtov srebra, 84 pudov 39 funtov bakra, 1½ puda briljantov, 1700 velikih dragocenih kamnov skupne teže 1 pud 13 funt. Niso pa vštete dragocenosti iz Petrograda in Sibirije. In vendar Rusija gladije.

* Umetnost in brokatizem. Francoski listi prebujajo šaljivo vest o nesrečni pesnici, ki je istočasno poštna uradnica v Parizu. To je gospodična Marta Dupuy, ki je dobila leta 1904, za svojo zbirko pesmi nagrado Sally-Prudhomme. Pesnica je bila nedavno v disciplinarni preiskavi, ker se je občinstvo pritožilo, da piše pesmi, namesto da bi sprejemala zavojce in prodajala znamke. Disciplinarni svet pa jo je obtožil tudi zelo prozaičnega, toda žal dokazanega prestopka namreč, da kuha svojo kavo vedno na državnem plinu v poštnem uradu. Pesnica je bila torej obsojena, toda brezdomno se bo masčevala s kako satiro nad brokatizmom, ki ne zna razločevati med višjim bitij in navadnim smrtnikom...

* Železnica preko Sahare. Francoski inženirji in politiki se že dalje časa pečajo za načrtom zvezanja francoskih centralnih in zapadnih afriških kolonij. Dosedaj so vsi poskusi neuspeli, ker je nemogoče zalagati lokomotive z vodo na take distance, skoraj preko cele Sahare. Inženir Sabatier pa je izgotovil načrt, potem katerega bo omogočeno vodo Wadi Gira za železniški pogon izrabiti, in se bo z velikopotezno napeljevo cevi v bližini projektnih tračnic vodo uvodilo v cevi. Na vsak način ne preostaja drugo, ker imajo oaze v Afriki vode komaj za karavane, in je nemogoče, da bi bila železnica odvisna samo od oaz.

Glavni urednik:
RADO PUSTOSLEMEK.
Odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.

Pianino

skoro nov se ugodno prod. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 7820

Nov usnjen kovčeg

z potovanje se ceno prod. — Naslov pove uprava Slov. Naroda. 7827

Klet

ozliroma lokal, pripraven za vinočto, se vzame v najem. Ponudbe na upravo Slov. Naroda pod »Klet 7829«.

Mlad žel. poduradnik

več slov., srbohrv., nemškega jezika in cirilice, želi službe v kakršnemkoli podjetju. Ponudbe pod »Podjetje 7812« na upravo Slov. Naroda. 7812

Proda se

lepo posestvo blizu Maribora s 4 orali travnika. Obstoji iz 2 hiš, dobro ideo gostilno, sobami za tuje, mesarijo, kegljiščem in ledenico. Prometen kraj. Kje in ceno pove upr. Slov. Naroda. 7813

Nova vila

v Ljubljani, na zelo lepem prostoru, z vrtom, se prod. za 250.000 D. Posredovalci izključeni. Pismene ponudbe pod šifro »Sam interesent« na an. in rekl. družbo z o. z. Aloma Company, Ljubljana, Kongresni trg 3. 7814

Postranski zaslužek

se nudi osebi, ki je perfektno zmožna italijanske trgovske korespondence. Ponudbe pod »Zaslužek« na An. zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna u. 5 7778

FRANCKA GNIDOVEC

roj. GROŠELJ

ANTE GNIDOVEC

rač. oficijal del. min. financ

POROČENA

V Poljanah pri Skofiji Loki, 18. septembra 1922.

Kdo potrebuje delavce?

Ljubljanski odsek drž. kom. za delo ruskih beguncev naznanja ceni, odjemalcem, da ima na razpolago strokovnjake vseh vrst, profesionalne delavce, specialiste, kvalificirane in navadne delavce itd. Obratiti se na naslov: Hotel »Soča«, soba 14, Ljubljana. — Šef oddelka: E. Borisov-Morozov. 7819

Proda se

dobro ohranjen otroški voziček. Planinska cesta 173, Šiška. 7816

Meblovano sobo

v mestu išče boljše gospod. Plača dobro. Ponudbe pod »Dobra plača 7817« na upravo Slov. Naroda. 7817

Išče se deklica

k otrokom za popoldan. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 7818

Išče se gozdar

z daljšo, vsestransko preizkušnjo. Nadalje se iščejo gozdni in lovski čuvaji z dobrimi spričevali. Prošnje s prepisi spričeval na dr. Hugo Vincenc Windischgratzov gozdni urad Oploinca. 7791

Več vagonov dobrega in zdravega

:: sena ::

ima po zmerni ceni na prodaj Kovačič Jos. & drug, Silivca, p. St. Junij ob juž. žel. 7788

Mesarski pomočnik

in prekaževalec, 22 let star, močan, dobro izurjen, išče mesta kot pomočnik. Karol Fekonja, pošta Krizevci pri Ljutomeru. 7749

Divji kostanj

kupuje in plačuje najbolje trdika Paternost & Romle, Ljubljana, Slomškova ulica 11. 7793

Plačilni natakari

In natakari išče službo za takoj ali pozneje, kot upravitelja, plačiln. natakari. Vzameva tudi na račun kaj večjega. Govoriva slovensko, srbohrvatsko, nemško, francosko, italijansko in madžarsko. Ponudbe pod »Večja kaucija 7774« na upr. Slov. Naroda.

Pozor!

Kupci in gospodari, ki nimate obnove, sedaj je prilika, ogledate se takoj, dobite jo v vsaki množini. Na prodaj je tudi velika železna peč (sušilnica) za sušenje lesa ali dog. Donosi na »Znanstvo 111 Gradac v Belokrajini. 7677

Išče se prvovrstna samostojna moč

za splošno ter fino kartonažo. Reflektira se samo na izvežbano moč, koja zamore samostojno voditi obrat. Reflektant je tudi lahko ženska. Ponudbe pod »Kartonaža 7823« na upravo Slov. Naroda. 7823

Proda se

več raznovrstnih pravih china predmetov. Naslov pove uprava Slovenskega Naroda. 7804

Stanovanje

s hrano proti dobremu plačilu iščeta 2 gospodini. Soba sprejmeta skupno ali posamezno. Pismene ponudbe na poštni predal Ljubljana 104. 7809

Išče se 100.000 K

posojila proti 13% obrestim, ter vključbo na prvo mesto. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 7806

Kupim dobro ohranjen pisalni stroj.

Ponudbe pod »K 7834« na upravo Slov. Naroda. 7834

Proda se

4 do 8 sodov močnih hrastovih, vsak okoli 600 litrov, po 3 krone liter. Gradišče št. 14, I. nadst., vrata 2. 7802

Radi selitve se prodaj enonadstropna hiša z vrtom

na periferiji Ljubljane. Kupec dobi takoj lepo stanovanje, 3 sobe, kuhinjo s priključkom na električno razsvetljavo. Ponudbe pod »600.000 K — 7803« na upr. Slov. Naroda. 7803

Zahvala.

Gospa

Julijana Toppmaier roj. Robič

je z Bogom spravljena umrla v svojem 85. letu, dne 13. sept. t. l.

V petek, 15. t. m. je blago ženo in vzgledno mamico spremilo k zadnjemu počitku skoraj polnoštevilno tržanstvo šmarsko in silno velika množica dobrega okoličanskega ljudstva. Vsem tem vrlim udeležencem, osobito pa še vsem sorodnikom od blizu in daleč ter umnemu in skrbnemu zdravniku, g. dr. Rakozu smo podpisani presrečno hvalježni želeč jim: Bog povrni!

Šmarje pri Jelšah, 15. septembra 1922.

Rodbina Ivan - Ana Gajšek ter Franc Toppmaier.

Kupim motorno kolo

od 1—2 HP, dobro ohranjeno. Ponudbe na Antun Lilič, Drniš. 7833

Kočljaša

dobrog i poštenog traži D'Elia i Holjevič, Zagreb, Gajeva 42. 7826

Na prodaj

vrtalni stroj, pisalni stroj in 2 štedilnika. Naslov pri upravi Slov. Naroda. 7830

Sprejme se

učenka, ki ima veselje do trgovine, ozira se samo na močne in zdrave deklice. Milan Tuma, trgovec v Krškem!

Sprejme se

perfektna kontrolistinja, zmožna samostojne korespondence in knjigovodstva. Ozira se samo na prvovrstno moč. Oferte poslati na upr. Slov. Naroda pod »Perfektna 7800«.

10 tesarjev

sprejme za stalno delo čez zimo

Weissbacher,

lesna industrija, Dunajska cesta 66.

Iščem družabnika

s kapitalom v svoje dobro vpeljano tehnično podjetje. Več z donosom. Ponudbe pod »Družabnik 600.000—7822« na upr. Slov. Naroda. 7822

Specerijska stelaža

2½ m dolga, s 50 predali in predali za sladkor itd., skoro nova, oljnato barvana, 2 stojali (Ständer) za olje in petrolej ceno naprodaj. Naslov v upravi Slov. Naroda. 7798

+

Bez posebnega obvestila.

Enica Fischer in rodbina Maurer, Mühringer in Krivec naznanjajo vsem sorodnikom in prijateljem tužno vest, da je najboljša manica, stara mamica in tašča, gospa

Marija Fischer

posestnica

danes, dne 19. septembra ob 1. uri po dolgi mukopolni bolezni, prevedena s svetimi zakramenti, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage ranjke se vrši v četrtek, dne 21. septembra ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti, Graben št. 33, na pokopališče na Žalah.

Kamnik, dne 19. septembra 1922.

Zahvala.

O priliki težke izgube našega preljubljenega rajnika, gospoda

Jožefa Schauta

gozd. svetnika

izrekamo najsrčnejšo zahvalo gospodu grofu Herbertu Auerspergu, kateri nam je tako v boleznih kakor ob smrti na najsosotnejši način lajšal težko bol. Nadalje se najprizrečnejše zahvaljujemo za cvetne darove, izraženo sožalje in za spremstvo k večnemu počitku: Uradništvu in uslužbencem uprave Herbert Auerspergovega veleposelstva Turjak, zastopstvu šumske direkcije in Jugosl. šum. udruženja, prečastiti duhovščini, posebno domačemu župniku g. Erjavcu, nadalje zastopstvom: ofic. zbora V. žend. brig., Kreditnega zavoda za trg. in industr., Lesne, trg. in industr. družbe, Zavarovalne družbe Jugoslavija, šolskemu vodstvu v Želimljah, požarni brambi na lgu in vsem župljanom, kateri so v tako mnogobrojnem številu počastili pokojnika.

ŽELIMLJE, 20. septembra 1922.

Žalujoče rodbine.

Gospodje in dijaki
se sprejmejo na dobro domačo hrano s
k. obznanjen. Naslov pove upr. Slov.
Naroda. 7784

Kupujem
mehana lubenice k. obznanjen. Po-
srebe poštno leto št. 2448, Beograd.
7789

Skladišče
z. obznanjen. se sprejmejo na dobro domačo hrano s
k. obznanjen. Naslov pove upr. Slov.
Naroda. 7784

Proda se čist, trčan
med
Sp. k. obznanjen. — K. obznanjen, Maribor,
Dolna cesta 24. 7680

Manjši trg. lokal
za majhne trgovine v Ljubljani
se odda proti nagradi. Naslov pove
upr. Slov. Naroda. 7681

Inteligentna gospodična
ali gospa z m. obznanjen. in k. obznanjen.
v. obznanjen. se sprejmejo na dobro domačo hrano s
k. obznanjen. Naslov pove upr. Slov.
Naroda. 7784

Praktikant
z. obznanjen. se sprejmejo na dobro domačo hrano s
k. obznanjen. Naslov pove upr. Slov.
Naroda. 7784

Zamenja se
lepo stanovanje
3. obznanjen. se sprejmejo na dobro domačo hrano s
k. obznanjen. Naslov pove upr. Slov.
Naroda. 7784

Trinadstropna hiša
naprodej.
V. obznanjen. se sprejmejo na dobro domačo hrano s
k. obznanjen. Naslov pove upr. Slov.
Naroda. 7784

Stavbeni prostor
v. obznanjen. se sprejmejo na dobro domačo hrano s
k. obznanjen. Naslov pove upr. Slov.
Naroda. 7784

Za lukrativno podjetje
ki v. obznanjen. se sprejmejo na dobro domačo hrano s
k. obznanjen. Naslov pove upr. Slov.
Naroda. 7784

kompletan parni kotel
za 1000 kg pare na uro, s pregrevanjem pare, z ognjiščem za
hajavi premog 1—5 mm zrna, 2,5—3 m² kurilne plošče, 8 atm.
pritiska, eno napajalno sesalno za 1800 l vode na uro in enim
odgovarajočim injektorjem. — Ponudbe z navedbo cene, dobav-
nega roka in natančnega popisa kotla na: **Šentjanški premo-**
govnik Ant. Jaki, Krmelj, Belenjske. 7826

Crkvenica
Hotel Therapija
Casino (Cercle) Prive
Sa svim atrakcijama francuske Riviere
otvoreno dnevno
Potanje upute daje Uprava Cercle des Strangers,
Crkvenica 6030

Steyr Auto
moti 4 cilindrski 23 HP
veliki 6 " 40 "
Michelin "Cable"
auto pneumatika v oseh
velikostih došla in je v zalogi
pri zastopstvu
JUGO-AUTO d. z. o. z.
LJUBLJANA, POLJANSKA C. 3.

Sjeno, slama, oves
dobije se v. obznanjen. se sprejmejo na dobro domačo hrano s
k. obznanjen. Naslov pove upr. Slov.
Naroda. 7784

Sprejmeta se
dve m. obznanjen. se sprejmejo na dobro domačo hrano s
k. obznanjen. Naslov pove upr. Slov.
Naroda. 7784

Njivo
v. obznanjen. se sprejmejo na dobro domačo hrano s
k. obznanjen. Naslov pove upr. Slov.
Naroda. 7784

Priljučno stanovanje
nemoblovan, s 3 sobami in priljučni.
se odda mirni stranki v večjem trgu na
Gorenjskem, 20 minut od hotelov.
Naslov pove upr. Slov. Naroda. 7780

Sodnik v p.,
odvetnik, ki je odločil advekaturo ali
drugače izkušen jurist, ki bi imel čas,
l. v. obznanjen. se sprejmejo na dobro domačo hrano s
k. obznanjen. Naslov pove upr. Slov.
Naroda. 7784

Potnik
v. obznanjen. se sprejmejo na dobro domačo hrano s
k. obznanjen. Naslov pove upr. Slov.
Naroda. 7784

Učiteljica
posreduje privatno slovensko, nemško
in ostale šolske predmete. Pisane po-
nudbe pod »Privatni pouk« na upravo
Slov. Naroda. 7780

Proda se
v. obznanjen. se sprejmejo na dobro domačo hrano s
k. obznanjen. Naslov pove upr. Slov.
Naroda. 7784

Sprejememo
ABSOLVENTA
OBRTNE ŠOLE
mehana-teknične oddelke hot. in
industrijskega posredništva. Ponud-
bam s popisi in priporočili naj se prilože
Šentjanški. K. obznanjen. se sprejmejo na dobro domačo hrano s
k. obznanjen. Naslov pove upr. Slov.
Naroda. 7784

3 dijaki
se sprejmejo na dobro domačo hrano s
k. obznanjen. Naslov pove upr. Slov.
Naroda. 7784

Proda se
hrastek blazni, dobro ohranjen. Na-
slov pove upr. Slov. Naroda. 7778

Instrukcije
n. obznanjen. se sprejmejo na dobro domačo hrano s
k. obznanjen. Naslov pove upr. Slov.
Naroda. 7784

Lepo sobo
v. obznanjen. se sprejmejo na dobro domačo hrano s
k. obznanjen. Naslov pove upr. Slov.
Naroda. 7784

Prodajalka
blagajničarka z večletno prakso, k. obznanjen. se sprejmejo na dobro domačo hrano s
k. obznanjen. Naslov pove upr. Slov.
Naroda. 7784

Manjši
trgovski lokal
se odda proti nagradi v. obznanjen. se sprejmejo na dobro domačo hrano s
k. obznanjen. Naslov pove upr. Slov.
Naroda. 7784

Kompletan spalnica
s porcelanami in posrebljenimi posodami.
shoraj nove, nekaj posode in akij (Bu-
gari), kupa vredna, se proda. Ogled:
so v. obznanjen. se sprejmejo na dobro domačo hrano s
k. obznanjen. Naslov pove upr. Slov.
Naroda. 7784

Kot družabnica
stopnja v. obznanjen. se sprejmejo na dobro domačo hrano s
k. obznanjen. Naslov pove upr. Slov.
Naroda. 7784

Kakršen gospod
tak sluga.
Barba emedajnika iz vo-
jaškega življenja.
Iz. obznanjen. se sprejmejo na dobro domačo hrano s
k. obznanjen. Naslov pove upr. Slov.
Naroda. 7784

Modele čevljev
v. obznanjen. se sprejmejo na dobro domačo hrano s
k. obznanjen. Naslov pove upr. Slov.
Naroda. 7784

Modeli čevljev
v. obznanjen. se sprejmejo na dobro domačo hrano s
k. obznanjen. Naslov pove upr. Slov.
Naroda. 7784

Zgornje dele
l. obznanjen. se sprejmejo na dobro domačo hrano s
k. obznanjen. Naslov pove upr. Slov.
Naroda. 7784

Tovarne obuvala
Nakup, reparaturni in prodaja
Cevljarskih strojev
zahtevajo projekte od RALPH. F.
BICHTER, Subotica VI.

Poučevanje
v. obznanjen. se sprejmejo na dobro domačo hrano s
k. obznanjen. Naslov pove upr. Slov.
Naroda. 7784

MAVEC
(gips)
M. obznanjen. se sprejmejo na dobro domačo hrano s
k. obznanjen. Naslov pove upr. Slov.
Naroda. 7784

Tražim
za volonirski rad i na blagdeno v. obznanjen. se sprejmejo na dobro domačo hrano s
k. obznanjen. Naslov pove upr. Slov.
Naroda. 7784

Soboslikarska
a. obznanjen. se sprejmejo na dobro domačo hrano s
k. obznanjen. Naslov pove upr. Slov.
Naroda. 7784

Sena
zobi (ovsa)
i. obznanjen. se sprejmejo na dobro domačo hrano s
k. obznanjen. Naslov pove upr. Slov.
Naroda. 7784

Trstje za stroje
z. obznanjen. se sprejmejo na dobro domačo hrano s
k. obznanjen. Naslov pove upr. Slov.
Naroda. 7784

PAPIRNE SPONKE
Trgovci, in-
dustrijalci,
pisarne
z. obznanjen. se sprejmejo na dobro domačo hrano s
k. obznanjen. Naslov pove upr. Slov.
Naroda. 7784

Steznike
(modernee)
po životni meri priprave
ANA HUTER, Dunajska c. 6/II
poleg lekarne Piccoli. 2130

Anten Steiner
mestni tesarski majster
v Ljubljani
v. obznanjen. se sprejmejo na dobro domačo hrano s
k. obznanjen. Naslov pove upr. Slov.
Naroda. 7784

Pletene jopice
v. obznanjen. se sprejmejo na dobro domačo hrano s
k. obznanjen. Naslov pove upr. Slov.
Naroda. 7784

Pletene jopice
v. obznanjen. se sprejmejo na dobro domačo hrano s
k. obznanjen. Naslov pove upr. Slov.
Naroda. 7784

Anten Steiner
mestni tesarski majster
v Ljubljani
v. obznanjen. se sprejmejo na dobro domačo hrano s
k. obznanjen. Naslov pove upr. Slov.
Naroda. 7784

Anten Steiner
mestni tesarski majster
v Ljubljani
v. obznanjen. se sprejmejo na dobro domačo hrano s
k. obznanjen. Naslov pove upr. Slov.
Naroda. 7784

Anten Steiner
mestni tesarski majster
v Ljubljani
v. obznanjen. se sprejmejo na dobro domačo hrano s
k. obznanjen. Naslov pove upr. Slov.
Naroda. 7784

Anten Steiner
mestni tesarski majster
v Ljubljani
v. obznanjen. se sprejmejo na dobro domačo hrano s
k. obznanjen. Naslov pove upr. Slov.
Naroda. 7784

Anten Steiner
mestni tesarski majster
v Ljubljani
v. obznanjen. se sprejmejo na dobro domačo hrano s
k. obznanjen. Naslov pove upr. Slov.
Naroda. 7784

Anten Steiner
mestni tesarski majster
v Ljubljani
v. obznanjen. se sprejmejo na dobro domačo hrano s
k. obznanjen. Naslov pove upr. Slov.
Naroda. 7784

Industrijalci.
Hidrocentrala d. d. „Zeleni Vir“ v Skradu na
željezniškoj pruzi Zagreb—Sušak

imade raspoloživih 500 HP
koje želi dati industrijama u zakup. Radničko pitanje povoljno
zemljišta za industriju nalaze se u samome mjestu. Sve
pobljše upute kod uprave d. d. „Zeleni Vir“ v Skradu.

Naprodaj stavbena parcela
ea. 4000 m², primerna za postavitve stanovanjskih hiš, tovarne,
vile z gospodarskimi poslopji itd. v lepem zdravem delu mesta
Ljubljane. — Pojasnila daje anončna in reklamna družba Aloma
Company, Ljubljana, Kongresni trg 3. 7807

Stezniki
(modereri), trebušni pasovi itd. se izdelujejo po životni meri. Zu-
nanja naročila se točno izvršujejo. 7815

T. Kranjc - Ljubljana, Sv. Petra cesta 28.

LOKOMOTIVE
2 novi, 3osni, 50 HP za 60 mm raztečine;
2 rabljeni jednaki tip;
3 rabljene 60—80 HP za 760 mm raztečine, 2, 3 in 4osne; dalje
50 novih prekucnikov (Muldenkippenwagen) 1 m³ vsebine, za 600 mm
raztečine; zgrajenih prav močno;
25 rabljenih prekucnikov (Muldenkippenw.), tudi jako močnih, za
1 1/2 m³ vsebine, za 760 mm raztečine;
30 rabljenih naložnikov (Kastenwagen) za 600 mm raztečine, vse-
bina 1 1/2 m³;
2 vagona normalnih železniških tračnic z ogibalščici.

Vse se odda ceno.
Vprašanja pod „Priložnostni kup 7808“ na upravo Slov. Naroda.

Javna dražba.
Proda se večja množina lesa na javni dražbi! Na zahtevo g.
Jakoba Starca, graščaka na Hotemežu pri Radečah, se bo vršila
v. obznanjen. se sprejmejo na dobro domačo hrano s
k. obznanjen. Naslov pove upr. Slov.
Naroda. 7784

Pilarna v obratu
edina v Ljubljani, ter poleg stoječa
enonadstropna hiša
z dvema trgovskima lokaloma, pripravna
za vsako obrt v mestu, se iz družinskih
razmer
takoj proda.
Vprašati je od 12. — 12. in od 4. — 5. ure. Martinova c. 8.

Pozor!
Pilarna v obratu
edina v Ljubljani, ter poleg stoječa
enonadstropna hiša
z dvema trgovskima lokaloma, pripravna
za vsako obrt v mestu, se iz družinskih
razmer
takoj proda.
Vprašati je od 12. — 12. in od 4. — 5. ure. Martinova c. 8.

Pilarna v obratu
edina v Ljubljani, ter poleg stoječa
enonadstropna hiša
z dvema trgovskima lokaloma, pripravna
za vsako obrt v mestu, se iz družinskih
razmer
takoj proda.
Vprašati je od 12. — 12. in od 4. — 5. ure. Martinova c. 8.

Pilarna v obratu
edina v Ljubljani, ter poleg stoječa
enonadstropna hiša
z dvema trgovskima lokaloma, pripravna
za vsako obrt v mestu, se iz družinskih
razmer
takoj proda.
Vprašati je od 12. — 12. in od 4. — 5. ure. Martinova c. 8.

Pilarna v obratu
edina v Ljubljani, ter poleg stoječa
enonadstropna hiša
z dvema trgovskima lokaloma, pripravna
za vsako obrt v mestu, se iz družinskih
razmer
takoj proda.
Vprašati je od 12. — 12. in od 4. — 5. ure. Martinova c. 8.

Pilarna v obratu
edina v Ljubljani, ter poleg stoječa
enonadstropna hiša
z dvema trgovskima lokaloma, pripravna
za vsako obrt v mestu, se iz družinskih
razmer
takoj proda.
Vprašati je od 12. — 12. in od 4. — 5. ure. Martinova c. 8.

Pilarna v obratu
edina v Ljubljani, ter poleg stoječa
enonadstropna hiša
z dvema trgovskima lokaloma, pripravna
za vsako obrt v mestu, se iz družinskih
razmer
takoj proda.
Vprašati je od 12. — 12. in od 4. — 5. ure. Martinova c. 8.

Pilarna v obratu
edina v Ljubljani, ter poleg stoječa
enonadstropna hiša
z dvema trgovskima lokaloma, pripravna
za vsako obrt v mestu, se iz družinskih
razmer
takoj proda.
Vprašati je od 12. — 12. in od 4. — 5. ure. Martinova c. 8.

Pilarna v obratu
edina v Ljubljani, ter poleg stoječa
enonadstropna hiša
z dvema trgovskima lokaloma, pripravna
za vsako obrt v mestu, se iz družinskih
razmer
takoj proda.
Vprašati je od 12. — 12. in od 4. — 5. ure. Martinova c. 8.

Pilarna v obratu
edina v Ljubljani, ter poleg stoječa
enonadstropna hiša
z dvema trgovskima lokaloma, pripravna
za vsako obrt v mestu, se iz družinskih
razmer
takoj proda.
Vprašati je od 12. — 12. in od 4. — 5. ure. Martinova c. 8.